

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1130

25.12.2015

Прем'єр-міністру України

ЯЦЕНЮКУ А.П.

Шановний Арсенію Петровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Гончаренка О. О., оголошений на засіданні Верховної Ради України 25 грудня 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5. Тел.: 255-31-33

E-mail: Honcharenko.Oleksii@rada.gov.ua

№ 104/436

7 грудня 2015 р.

Прем'єр-міністру України
Яценюку Арсенію Петровичу

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо невідкладного призупинення реорганізації Державної установи «Український науково-дослідний інститут імені І.І.Мечникова Міністерства охорони здоров'я України» у варіанті, запропонованому Міністерством здоров'я України та про необхідність проведення всебічного обговорення профільними висококваліфікованими фахівцями нової національної системи епідеміологічного нагляду та реагування на надзвичайні ситуації, у тому числі – пов'язані з біотерористичними подіями і використанням проти України різних видів біологічної зброї

Вельмишановний Арсенію Петровичу!

Державна установа «Український науково-дослідний інститут ім. І.І.Мечникова Міністерства охорони здоров'я України» була створена на базі Одеського НДІ вірусології і епідеміології та Української державної протичумної станції МОЗ України, на виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 07.07.1999 р. № 1201-99-п та наказу МОЗ України від 23.07.1999 р. № 180.

Обидві установи мають славетну історію та пройшли значний шлях становлення і розвитку. Першим очільником попередниці НДІ вірусології і епідеміології – Одеської бактеріологічної станції – був творець теорії імунітету, лауреат Нобелівської премії, професор Ілля Ілліч Мечников.

На цей час ДУ «Український науково-дослідний інститут ім. І.І.Мечникова МОЗ України» є головною науково-дослідною і науково-методичною установою МОЗ України в галузі протидії небезпечним, особливо-небезпечним та новим інфекційним захворюванням, біологічного захисту та біологічної безпеки. Предметом діяльності Інституту є фундаментальні та прикладні наукові дослідження в галузі біологічної безпеки, що спрямовані на оцінку потенційних біологічних загроз, пов'язаних із збудниками особливо-

небезпечних інфекцій, моделювання і прогнозування розвитку надзвичайних ситуацій, у першу чергу – при біотерористичних подіях, теоретичне обґрунтування напрямків профілактики, оперативного реагування та ліквідації наслідків таких подій. **Інститут бере участь у формуванні та реалізації державної політики з питань біологічної безпеки.**

У складі Інституту створені та плідно працюють унікальні підрозділи, які не мають аналогів у країні, а саме:

- Центр індикації та ідентифікації біологічних патогенних агентів у системі спостереження і контролю цивільного захисту населення і спеціальна мобільна протиепідемічна бригада;

- єдина в країні лабораторна база для досліджень збудників особливо небезпечних інфекцій;

- філіал національної колекції патогенних для людини мікроорганізмів (збудників особливо небезпечних інфекцій), віднесений до наукових об'єктів, що становлять національне надбання (Постанова Кабінету Міністрів України від 22.09.2004 р.);

- Центр геноіндикації та генотипування збудників особливо небезпечних інфекцій;

- Тренінговий центр з біологічної безпеки та біологічного захисту.

У всьому світі такі об'єкти, як згаданий Інститут, мають стратегічне значення і перебувають у прямому підпорядкуванні відповідних міністерств.

Між тим, у жовтні поточного року МОЗ України поінформувало керівників дев'ятох науково-дослідних установ і закладів (центрів) національного рівня, у тому числі і згаданого Інституту, про наказ від 18.09.2015 р. № 604, який передбачає реорганізацію, шляхом злиття вищезазначених інституцій, у єдину Державну установу «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (далі – Центр) та приєднання до Центру також установ Державної санітарно-епідеміологічної служби (яких загалом 33).

Тобто, Центр, який планується створити, має об'єднати в собі заклади і установи різного рівня (національний, регіональний, територіальний), різної направленості (наукова і практична), з різними функціями та завданнями, що по своїй суті прямо і відверто суперечить принципам децентралізації, на що на цей час спрямована державна політика України.

Слід зазначити, що згаданий наказ МОЗ України, який, по суті, **докорінно змінює всю національну систему епідеміологічного нагляду та реагування на надзвичайні ситуації, у тому числі – пов'язані з біотерористичними подіями і використанням проти України різних видів біологічної зброї – причому, на очевидно значно гірший варіант, прийнятий на основі аналітичного звіту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Актуальність створення Національного центру громадського здоров'я та контролю за захворюваннями» (контракт: AID-121-A-13-00007 з «DELOITTE CONSULTING, LLP».** Як вказано у звіті USAID, його матеріали **є виключною відповідальністю компанії «DELOITTE CONSULTING, LLP» та її партнерів і не завжди відображають позицію уряду Сполучених Штатів Америки.** І тому у якості передумови створення відповідного Центру навіть

самим USAID рекомендовано проведення дискусій та консультацій зацікавлених юридичних осіб з цього питання (!!!).

Наголошую, що проект документу національного рівня не був представлений на громадське обговорення, а до дискусій з проблемних питань (у тому числі в галузі біологічної безпеки) не залучалися профільні висококваліфіковані фахівці.

Реорганізація (а в пропонованому варіанті – фактична ліквідація) закладів і установ національного рівня, зокрема ДУ «Український науково-дослідний інститут ім. І.І.Мечникова МОЗ України», ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України», цілком очевидно буде мати безумовно негативний вплив на систему реагування на надзвичайні ситуації, у тому числі – пов'язані з біотерористичними подіями і використанням проти України різних видів біологічної зброї, що є неприпустимим в сучасних умовах підвищеного ризику терористичних загроз в усьому світі взагалі, а в Україні, зокрема.

Світовий досвід вказує на поширення інцидентів з біологічними збудниками хвороб та отруйними речовинами. Це потребує негайної концентрації усіх зусиль нашої держави для збереження та укріплення системи реагування на надзвичайні ситуації при можливому використанні біологічної зброї та біотерористичних подіях, а не для фактичного руйнування національної системи протидії цим загрозам.

Вважаю, що включення ДУ «Український науково-дослідний інститут ім. І.І.Мечникова МОЗ України» до складу Центру не тільки ліквідує її як науково-дослідну установу, що має славетну історію та міжнародне визнання, але й нівелює її національну значущість, обмежить стратегічні та оперативні можливості, буде сприяти не лише відтоку висококваліфікованих кадрів, які пройшли підготовку на провідних міжнародних базах та мають високу ступінь надійності, а й зменшенню біологічної безпеки установи в цілому.

Враховуючи, що біологічна безпека є складовою частиною національної безпеки країни, вважаю що реформування системи громадського здоров'я, що передбачає реорганізацію закладів і установ національного рівня, які забезпечують основні функції індикації і реагування, має бути рішуче і невідкладно призупинене – як мінімум для негайного всебічного обговорення профільними висококваліфікованими фахівцями (а не різного штибу «експертами з середовища громадських активістів» з вкрай сумнівною кваліфікацією та безвідповідальними «оптимізаторами» витрачання державних коштів, що у своїй діяльності керуються переважно популістськими гаслами безвідповідальної шоу-політики). Причому, саме такими фахівцями, чий авторитет у професійному середовищі є загальноновизнаним і які не лише усвідомлюють глибину й надзвичайну важливість розв'язання цієї проблеми для надійного забезпечення біологічної, вірусологічної й епідеміологічної безпеки людської популяції України, а й ступіть особистої відповідальності перед населенням України при виробленні науково обґрунтованих і соціально відповідальних рекомендацій, необхідних для ухвалення Кабінетом Міністрів України належного рішення в контексті забезпечення протидії потенційним

біотерористичним загрозам (в тому числі – шляхом державної підтримки відповідних стримуючих заходів...), а також ресурсів, необхідних як для мінімізації негативних наслідків біотерористичних подій, так і у разі використання проти України різних видів біологічної зброї.

Враховуючи викладене прошу Вас, шановний Арсенію Петровичу, **ОСОБИСТО** розглянути порушені питання та прийняти виважене й відповідальне рішення у межах Вашої, як Прем'єр-Міністра України, компетенції.

Буду вдячний за надання мені відповіді у термін, визначений чинним законодавством України.

З глибокою повагою,

Народний депутат України

A large, stylized handwritten signature in black ink, likely belonging to O. Honcharenko, is written over the signature line and extends across the middle of the page.

О. ГОНЧАРЕНКО
(посв. № 104)